

درس و آزمون ویژه دانشجویان پزشکی، دندانپزشکی و روانشنا

جلد ۱۲

روانشناسی

از مجموعه درسنامه های جامع علوم پایه میر
براساس آخرین ویرایش زمینه روانشناسی
به انضمام آزمون استاندارد با پاسخ تشریحی

فوریت های شب امتحان

نسخه روز آمد شده ۱۳۸۹

کتاب

ناشر کتب علوم پزشکی

www.mirbook.ir

تهران - خیابان انقلاب - خیابان قدس

ساختمان آنا تول فرانس (پلاک ۳)

تلفن: ۶۶۴۸۵۵۶۲ - ۶۶۹۵۲۹۲۶ - ۶۶۹۶۶۵۸۵

فاکس: ۶۶۴۸۵۵۳۹

فوریت‌های شب امتحان

درس و آزمون روان‌شناسی

تألیف: دکتر منصور میرزایی - محمدصادق حق پرست - صادق شفقانی

۱۳۹۰

چاپ اول از ویرایش دوم: ۲۰۰۰ نسخه، ۴۲۰۰ تومان، شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۹۸-۲۷۲-۹

تمام حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به مؤسسه انتشاراتی کتاب میر می‌باشد و هرگونه بهره‌برداری و تکثیر به هر نحو ممکن بدون مجوز کتبی خلاف بوده، موجب پیگرد قانونی می‌باشد.

سرشناسه:	میرزایی قمی، منصور، ۱۳۴۹-
عنوان و نام پدیدآور:	درس و آزمون روان‌شناسی / تألیف منصور میرزایی.
وضعیت ویراست:	ویراست دوم.
مشخصات نشر:	تهران: کتاب میر.
مشخصات ظاهری:	۳۲، ۲۰، ۲۴ ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک:	۴۲۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۹۶۴-۴۹۸-۲۷۲-۹
فروست:	فوریت‌های شب امتحان = Injection Series ج. ۲.
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیبیا
موضوع:	پزشکی -- علوم پایه -- آزمون‌ها و تمرین‌ها
موضوع:	روانشناسی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها
شناسه افزوده:	فوریت‌های شب امتحان = Injection Series ج. ۱۲.
رده‌بندی کنگره:	۱۳۸۹ ج ۱۲ ف ۹۸۷/۵/م ۸۳۴
رده‌بندی دیویی:	۶۱۰/۷۶
شماره کتابشناسی ملی:	۲۰۰۲۳۴۸

کلیه امور تألیف اثر و مراحل حروفچینی، گرافیک و لیتوگرافی در واحد تولید مؤسسه کتاب میر انجام پذیرفته است.

درس و آزمون" یا "فوریت‌های شب امتحان" (Injection Series) ؟

رقابت شدید و مطالبات روزافزون موجب آن شده است که دانشجو ناچار شود زمان را فشرده سازد، چرا که نسل امروز در کنار آموزش دروس تخصصی خویش می‌بایست به توانمندیهای بسیار دیگری نیز دست یابد. از سوی دیگر کیفیت آموزش نیز در سالهای اخیر دستخوش تحولات چشمگیری گردیده است. دیگر هیچ استادی مطالعه کورکورانه کتب مرجع را به دانشجو توصیه نمی‌کند، و مطالعه هدفمند جایگزین آن شده است.

این مجموعه کتب بر اساس این باورها تدوین شده‌اند. به عبارتی دیگر مجموعه کتب «درس و آزمون» کاربردی دوگانه دارد:

کاربرد اول - اگر دانشجو به هر دلیلی در طول ترم موفق به صرف زمان کافی برای مطالعه درسی نشده باشد کتب *Injection Series* بهترین انتخاب برای شب‌های امتحان است؛ چرا که کامل و در عین حال موجز بودن مطالب، انطباع آنها با آخرین ویرایش مراجع معرفی شده، مجزا شدن مطالب مهم و بسیار مهم با قلم‌های مجزا و همچنین مکان مرور نمونه سوالات سالهای اخیر، همه آن چیزی است که در کوتاه مدت می‌تواند حلال مشکلات دانشجویی باشد که به بهترین بهره‌وری در حوالی امتحان نیازمند است.

کاربرد دوم - اما آنچه که مؤلفین این مجموعه بیشتر بر روی آن تکیه دارند، بهره‌گیری از کتب «درس و آزمون» جهت مطالعه هدفمند است. در این رویکرد دانشجو در ابتدا حل نمونه سوالات سالهای اخیر یا تکمیلی می‌پردازد. در حقیقت از آنها به عنوان پیش‌آزمون (*Pre-Test*) جهت آشنایی با موضوع و کم و کیف هر درس سود می‌برد. مطالعه این آزمون‌ها مطالعات بعدی دانشجو را هدفمند، سریع و عمیق می‌سازد و در نهایت خلاصه درس دانشجو را از شر خلاصه برداری فارغ می‌نماید و به سهولت مروری سریع بر آموخته‌های قبلی را در حوالی ایام امتحان ممکن می‌سازد.

این مجموعه ۱۶ جلدی کلیه دروس علوم پایه پزشکی، دندانپزشکی و بسیاری از دروس رشته‌های داروسازی، علوم آزمایشگاهی و سایر رشته‌های پیراپزشکی را تحت پوشش قرار می‌دهد و امید است که مورد توجه دانشجویان گرامی واقع گردد.

اینجانب چون همیشه به پیشنهادات و انتقادات اساتید محترم و دوستان دانشجو ارج می‌نهم و چشم انتظار این نقطه نظرات می‌باشم.

دکتر منصور میرزایی

mirzaei.mansoor@gmail.com

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
بخش اول - خلاصه درس	
۲	ماهیت روان‌شناسی
۴	رشد و مراحل روانی اجتماعی
۹	ادراک و احساس
۱۱	یادگیری و واکنش‌های شرطی
۱۵	حافظه
۱۷	سائق‌ها و انگیزه‌های اساسی
۲۱	انگیزش و هیجان
۲۴	آزمون‌های توانایی ذهنی
۲۷	شخصیت و ارزیابی آن
۳۰	ناکامی، تعارض و استرس
بخش دوم - آزمون‌های طبقه‌بندی شده دوره‌های اخیر	
۲	ماهیت روانشناسی
۲	رشد و مراحل روانی اجتماعی
۳	یادگیری و واکنش‌های شرطی
۵	حافظه
۵	سائق‌ها و انگیزه‌های اساسی
۶	انگیزش و هیجان
۷	آزمون‌های توانایی ذهنی
۸	شخصیت و ارزیابی آن
۹	ناکامی، تعارض و استرس
بخش سوم - آزمون‌های طبقه‌بندی شده تکمیلی (۸۷-۸۲)	
۳	رشد و مراحل روانی اجتماعی
۴	یادگیری و واکنش‌های شرطی
۵	حافظه
۶	سائق‌ها و انگیزه‌های اساسی
۶	انگیزش و هیجان
۷	آزمون‌های توانایی ذهنی
۸	شخصیت و ارزیابی آن
۹	ناکامی، تعارض و استرس
۹	ماهیت روانشناسی

خلاصه درس

روان شناسی

۳۰	ناکامی، تعارض و استرس
۳۲	نمونه سوالات
۳۲	پاسخنامه

فهرست مطالب

۲	ماهیت روان شناسی
۴	نمونه سوالات
۴	پاسخنامه
۴	رشد و مراحل روانی اجتماعی
۸	نمونه سوالات
۸	پاسخنامه
۹	ادراک و احساس
۱۱	نمونه سوالات
۱۱	پاسخنامه
۱۱	یادگیری و واکنش های شرطی
۱۴	نمونه سوالات
۱۵	پاسخنامه
۱۵	حافظه
۱۷	نمونه سوالات
۱۷	پاسخنامه
۱۷	سائق ها و انگیزه های اساسی
۲۱	نمونه سوالات
۲۱	پاسخنامه
۲۱	انگیزش و هیجان
۲۴	نمونه سوالات
۲۴	پاسخنامه
۲۴	آزمون های توانایی ذهنی
۲۶	نمونه سوالات
۲۷	پاسخنامه
۲۷	شخصیت و ارزیابی آن
۳۰	نمونه سوالات
۳۰	پاسخنامه

روان شناسی

روانشناسی باید از روش‌های دیگر نیز بهره جست.

رویکرد رفتاری (Behavioral approach)

انسان اعمال مختلفی انجام می‌دهد، راه می‌رود، حرف می‌زند، سرخ می‌شود، گریه می‌کند، شادی می‌کند، اینها همه گونه‌های مختلف رفتار انسان است اما می‌دانیم رفتارهایی هم وجود دارند که آشکار نیستند (مانند فکر کردن). رویکرد رفتاری روانشناسی از طریق رفتارهای قابل مشاهده به مطالعه رفتار می‌پردازد. اما درون‌نگری به مطالعه افراد از راه بررسی اعمال درونی آنها می‌پردازد. روانشناسی در گذشته به عنوان دانش بررسی تجارب ذهنی از طریق درون‌نگری و خودنگری اطلاعات مورد بررسی مطرح می‌شد، اما از زمان واتسون روانشناسی به عنوان دانش بررسی رفتارهای عینی و قابل مشاهده مطرح گردید. واتسون متوجه گردید که درون‌نگری دیدگاه مفیدی نمی‌باشد و اگر روانشناسی بخواهد بصورت علم درآید لازم است که داده‌های آن قابل مشاهده و اندازه‌گیری باشد. **روانشناسی محرک - پاسخ (S-R) به بررسی پاسخ‌هایی که در مقابل محرکها ارائه می‌شود می‌پردازد و توجه‌اش به این است که چه پاداش‌هایی می‌تواند نیرومندی پاسخ‌ها را سبب شود و به چه طریق می‌تواند با تغییر الگوی تشویق و تنبیه باعث تقویت یا خاموشی رفتار گشت.** روانشناسی (S-R) فعالیت‌های دستگاه عصبی را به جعبه سیاه هواپیما تشبیه می‌کند که فقط به درون داد و درون داد توجه می‌کند و توجهی به آنچه در درون جاندار می‌گذرد ندارد.

رویکرد S-R همچنین به تجربه‌های هشیار فرد نیز اعتنایی ندارد. تجربه‌های هشیار وقایعی می‌باشند که فرد آنها را تجربه می‌کند و از وجود آنها آگاه می‌باشد، بنابراین این رویکرد به فرآیندهای ذهنی اهمیت نمی‌دهد و فقط علاقمند به رفتارهای قابل مشاهده است.

رویکرد شناختی (Cognitive approach)

این رویکرد به عنوان واکنشی در برابر محدودیت رویکرد رفتاری رشد کرد. طرفداران این رویکرد معتقدند که انسان گیرنده نافع‌ال محرک‌ها نیست و مغز انسان به صورت فعالی پس از کسب اطلاعات دست به پردازش می‌زند و با توجه به تجارب و

ماهیت روان شناسی

روانشناسی تقریباً با همه جنبه‌های زندگی انسان سر و کار دارد. با پیشرفت جوامع و پیچیده‌تر شدن مسائل آدمیان روانشناسی هم نقش مهمتری را ایفا می‌کند. از حارقی با پیشرفت علوم علم روانشناسی نیز پیشرفت می‌کند و مسائل و مشکلات انسان‌ها را به نحو بهتری می‌تواند حل کند. روانشناسی در طی دوران مختلف به گونه‌های متفاوت تعریف شده است. قبل از توسعه رفتارگرایی روانشناسی را مطالعه فرآیندهای ذهنی می‌دانستند، با پیدایش مکتب رفتارگرایی در اوایل قرن حاضر روانشناسی را مطالعه رفتارهای عینی تعریف کرده‌اند، اما هم‌اکنون روانشناسی را مطالعه علمی رفتار و فرآیندهای ذهنی می‌دانند. از جمله حوزه‌های روانشناسی می‌توان به روانشناسی بالینی، رشد اجتماعی، شخصیت و روانشناسی مشاوره اشاره کرد. روانشناسی قانونی در ارائه خدمات مشاوره‌ای به پلیس، قضات و همچنین مشاوره با زندانیان مشارکت دارد.

رویکردهای روانشناسی

هر عملی که از فرد سر می‌زند می‌تواند از دیدگاههای مختلف مورد بررسی قرار گیرد. در روانشناسی به رویکردهایی برمی‌خوریم که هر کدام به نحوی رفتار را تعیین می‌کنند. آنچه باید مورد توجه قرار گیرد این است که در هر کدام از این رویکردها جنبه خاصی مورد توجه قرار می‌گیرد.

۱- رویکرد عصبی - زیستی

(Neurobiological approach)

مغز آدمی با میلیاردها سلول عصبی پیچیده‌ترین ساختمان بدن است و کلیه رویدادهای روانی به نحوی در فعالیت‌های مغز و سیستم عصبی بازنمایی می‌شوند. رویکرد عصبی - زیستی در پی آن است که فرآیندهای عصبی - زیستی که زیربنای رفتار و رویدادهای ذهنی است را بررسی نماید. مثلاً مشخص نمایند که هنگام یادگیری چه تغییراتی در دستگاه عصبی رخ می‌دهد. بررسی روانشناسانی که در این زمینه کار می‌کنند منجر به کشف مسائل مهمی از جمله رابطه نزدیک بین فعالیت‌های مغز، رفتار و تجربه گشته است. اما اگر تصویر روان‌شناختی ما از آدمی تنها بر عصب زیست شناختی متکی باشد این تصویر بسیار مبهم و ناروا خواهد بود. پس در مطالعه